

att läsa och har bra förklaringar och intressanta exempel. Man skulle dock önska att den korrekturlästa mera noggrant. Antalet korrekturfel distraherar studierna.

Skämtsam ton gör boken njutbar

Hur termer i dagens medicinska språk speglar äldres tiders uppfattning om sjukdomar belyses i ett inledningskapitel där bakgrunden till den framväxande terminologin skildras. Ordförklaringar med kulturhistoriska glimtar ibland med skämtsam ton bidrar till att göra boken njutbar och kan kanske bidra till att avdramatisera latinets. Medicinarnas uttal av latinets (med extra långa vokaler) har gett de latinska orden en ödesdiger prägel som för tankarna till Falstaff Fakirs uttalande i »Envar sin egen professor»: »De döda språken kallas så på grund av den gravlika stämman varmed de fram-sågs av den erfarne översättaren.» •

GOD INSIKT I MEDICINENS SPRÅK BERIKAR VARDAGSARBETET

Recensent: universitetslektor Göran Wennergren, barnmedicinska kliniken, Östra sjukhuset, Göteborg.

Den utmärkta boken »Medicinens språk», som varit min underhållande kvällslektyr under senaste tidens bistra vinterkvällar, är utgiven av Svenska Läkaresällskapet och dess kommitté för medicinsk språkvård. Huvudförfattare och ansvarig för de flesta kapitlen är Hans Nyman, välkänd för Läkartidningens läsare. Medverkar med egna kapitel gör också andra medlemmar i Läkaresällskapets språkkommitté: Ulla Clausén, Jarl Holmén, Bengt I Lindskog (för övrigt just i dagarna aktuell även med en ny, helt reviderad upplaga av sitt lexikon »Medicinsk terminologi»), Stephan Rössner och Peter Wahlberg. Texten kryddas med kluriga teckningar av Lasse Persson.

Lärobok och nöjeslitteratur

Boken är utformad så att den ska fylla kursfördringarna i ämnet Medicinsk terminologi i vårdokumentationsutbildningen (läkarsekreterarutbildningen) men den har förvisso ett intresse långt utanför den målgruppen. De flesta doktorer har ju sin gymnasieutbildning

NYA BÖCKER

på naturvetenskaplig linje. Våra kunskaper i de klassiska språken vilar därmed helt naturligt ofta på bräcklig grund. Boken kan ordineras som god, också i betydelsen välsmakande, medicin mot sådana eventuella tillkortakommanden. Även de språkitrasserade läkare som menar sig relativt väl behärska den terminologi vi dagligen använder oss av, tror jag mig kunna utlova åtskilliga aha-upplevelser och nya upptäckter.

Kapiteln om historisk bakgrund, språklig terminologi, ordbildning och uttal är lättillgängligt skrivna. För den som vill tränga djupare in i latinets och grekiskans finns dock kapitel som ger rika möjligheter också till det.

Hans Nyman förmedlar på relativt begränsat utrymme imponerande mycket språklig kunskap. »Medicinens språk» kan därför läsas såväl mest för nöjes skull som användas som lärobok och uppslagsbok.

Språkinsikter bra för patientkontakten

Att förstå den egentliga betydelsen av de ord vi använder oss av och deras ursprung gör vardagsarbetet rikare och mer givande. Jag vågar också påstå att den kollega som har god insikt i medicinens språk och terminologi får lättare att kommunicera med sina patienter – och på så sätt faktiskt gör ett bättre jobb än utan denna kunskap. Slutkapitlet som skrivits av Bengt I Lindskog, Stephan Rössner och Peter Wahlberg ägnas åt just språket i den medicinska vardagen och kommunikationen mellan läkare och patient.

För de kolleger som vill genomskåda och förstå de termer som vi dagligen använder oss

av, och som vi har en intuitiv men faktiskt ofta ofullständig förståelse av, kommer boken att ge god behållning. •

Sår på danska

Finn Gottrup, Lars Olsen, red. **Sår. Baggrund, diagnose og behandling.** 276 sidor. Köpenhamn: Munksgaard, 1996. Pris 275 dkr. ISBN 87-16-11645-3.

Recensent: docent Harry Beitner, hudkliniken, Karolinska sjukhuset, Stockholm.

Under 1990-talet har det utkommit ett relativt stort antal böcker som tagit upp problematiken med kroniska sår. Orsaken till att ämnesområdet aktualiserats torde vara genombrott inom forskningen avseende sår-läkningsprocessen, vilket genererat en ny syn på omhändertagandet av kroniska sår. Den snabbt ökande kunskapsmassan har medfört att man inom EU alltmer diskuterar om sårvård skall bli en egen specialitet.

Samtidigt sker en utveckling av vårdkedjan, där man på flera håll i Europa etablerat »sår-läkningscentra». Så är även fallet i Köpenhamn. Föreliggande bok utgår från »Sårhelings Centret ved Bispebjerg Hospital».

Sår i ett kirurgiskt perspektiv

De olika avsnitten i »Sår. Baggrund, diagnose og behandling» har skrivits av en lång rad framstående danska specialister, som utifrån sina olika specialiteter ger en bred och initierad bild av olika sårtyperns karakteristika. Redaktörer är professor Finn Gottrup, som är en internationellt etablerad profil i sår-läkningskretsar, och Lars Olsen, som numera arbetar åt Leo Pharmaceuticals.

Boken är disponerad i en inledande allmän del följt av en systematisk genomgång av de olika sårtyperna i en speciell del. Denna uppdelning är lyckad, då den första delen är mer av lärobokskaraktär, där generella principer presenteras på ett föredömligt översiktligt sätt medan den senare delen mer kan nyttjas som uppslagsbok. Professor Gottrup är kirurg,

och detta avspeglar sig i boken som har ett mer kirurgiskt perspektiv vid en jämförelse med andra liknande publikationer.

Imponerande bredd

Bokens bredd är imponerande. Den innehåller genomgångar av immunologiska/metabola sår, sår orsakade av mutilationer, sår i munhålan, peristomala hudförändringar och sår m m. Naturligtvis ges en ingående presentation av de vanligaste sårtyperna såsom venösa, arteriella, vaskuliter, trycksår osv.

I samtliga kapitel förekommer ett stort antal tabeller, där såväl utredningsgång, differentialdiagnoser och indelningar i olika stadietyper m m på ett enkelt och överskådligt sätt sammanfattar innehållet. Dessutom är boken rikligt illustrerad med kliniska fotografier i fyrfärgstryck och kompletterad med schematiska teckningar, såväl i svartvitt som i färg. Trots ett omfattande innehåll har boken ett behändigt format och rymmer i läkarrockens ficka.

Lättläst danska

Man har helt avstått från referenser i sedvanlig mening, vilket gör boken oanvändbar för den som vill använda dessa utmärkta översikter för att skaffa sig ett eget källmaterial. Däremot avslutas varje kapitel med ett antal sparsmakade förslag på bredvidläsningslitteratur, och faktum är att man därvid får tillgång till ett urval av de väsentligaste moderna publikationerna inom ämnesområdet.

Boken är skriven på en lättläst danska och språket bör ej avskräcka svenska läsare. Författarna vänder sig uppenbarligen även till en svensk läsekrets. Detta då man genomgående anger svenska handelsnamn på beskrivna förband och farmaceutiska specialiteter. Av förordet framgår att man riktar sig till en bred läsekrets bestående av läkare, sjuksköterskor, fotterapeuter, farmaceuter etc. Emellertid är bokens utformning sådan att den i första hand ändå vänder sig till läkarkollektivet.

Innehållet i denna bok måste i dess väsentliga delar behäskas av dem som arbetar inom kirurgiska specialiteter, dermatologi, endokrinologi, geriatrik, infektion och allmänmedicin. Den rekommenderas därför i första hand till kolleger som genomgår eller nyigen genomgått sin ST-utbildning inom dessa specialiteter. •